

**ГЕОРГИ КОНОВСКИ
НОЩ В КРАЙДУНАВСКИЯ
ГРАД**

chitanka.info

1.

Островът е голям почти колкото България. Но тук живеят половин милион души. Малко, обаче надали някой ще се сети да ме търси сред тях. Още повече че по документи съм сърбин.

Малко помощ от приятели, намеса на някои „познати“ — и готово. Далеч съм от опасностите. Поне засега. И поне така се надявам...

Не, че ме е страх. Но не виждам смисъл да легна на дръвника сам, със себеотрицанието на мъченик. Не съм и няма да бъда. Но и за борец не ставам. Системата е убийствена, управляват я престъпници. Не само според извечния морал, а и според законите, създадени под техен надзор.

Така че — ето ме тук. Островът е — меко казано — доста студен. И като климат, и като място за човешки сборища. Има равнини, има планини, има заливи. Красиво, много красиво... И студено. Лятото е доста прохладно, зимата пада малко сняг, но студът си е навред. Както и мъглите — мога да се закълна, че през трите месеца тук едва седмица се събира с ясно време. Още повече че избраното място за живот е далеч от населените пунктове, да не говорим за няколкото града.

Все още има място за заселници на острова. Нуждаят се от работна ръка. А моряците имат нужда от точни данни за времето. И без много церемонии — само един доста дълъг разговор, в който се постарях да демонстрирам добър английски, хубави познания в областта на климатологията и скромност в поведението, ме назначиха в тая дупка на географията. А от казармата помня, че от стрелба най-добре те укрива окопът, дупката, трапът...

Е, трябваше цяла седмица да чета по темата, но какво да правя в онова малко холандско градче? Налагаше се да почакам за транспорт — няма да спя само. Пък и човекът от фирмата ме предупреди къде ще бъда, подготвил беше и някои книги. Кои на български, кои на

английски. И, докато подготвят солидни документи — учех. С полза, както очаквах...

Перлов го нямаше, но името му тежеше и посмъртно във фирмата. А и беше оставил указания — в случай на нужда, да се помогне на полица. На каквато и да е цена...

С което се разплащаше. Той не обичаше да е длъжник. Нито аз покойник...

А всичко започна от оня следобед, когато ме извика шефът. Подозирах за какво и хич не бях във възторг...

— Чу ли за убийството на журналистката? — ме емна от вратата.

— Да... И миксерът вече го обсъжда...

— Миксерът — изхъмка той. — Миксерът може да бръмчи, но няма думата. А шефовете имат...

Седнах без покана. Очертаваше се дълъг разговор.

— Пак ли ние?

— Ами проявихте се при разследването на обвинения комисар, трябваше да очакваш нови кални и мръсни задачи...

Очаквах. Добре знаех действието на закона за световната гадост...

— И сега?

— Сега — събираш екипа и напред. До там са сто километра. Там е министърът, там е главният прокурор...

— Аха... Значи има заподозрени...

— Не се опитвай да се шегуваш с тях! — направо подскочи той. — Не се опитвай!

— Добре, де... А ще трябва ли да разследваме? Или само искат да подпиша каквото са подготвили...

С шефа сме в добри отношения — доколкото може да са началник и подчинен, комуто не пука от звезди и титли. Но явно в този случай...

— Хубаво, шефе. Сериозно — подготвям се. Ще взема Здравчев и Василев. Каменов остава...

— Защо?

— Не се ли сещаш? Не сме дърти, с опит сме, някак ще се оправим. Ама той е още аджамия...

— Полицай е...

— И младоженец... Остави го настрани. И ти разбираш — задава се месомелачка. Бъди човек...

Той чак изхриптя:

— Човещината няма нищо общо с професионализма. А Каменов и без това нямаше да пусна — има тук едни задачи за него...

Ей, още не е баш прогнил старецът...

2.

В колата беше тихо. Милчев на кормилото, аз като шеф до него, Здравчев и Василев отзад. Мълчахме...

— И сега ние какво ще сме? — каза изведнъж Василев. — Разследващи, съветници, козли опущения...

Там е работата, че и аз нямах представа. Шефът каза обтекаемо и неясно:

— На разположение на началника на полицията. Ще помагате, ще консултирате...

И даже не ми даде да попитам. Каквото и да е...

— Върви, върви... Там ще разбереш. Началници има много...

Има. Не е да няма. Ако убият някоя баба на село — най-много кметът да дойде. За полицейски шеф, за местен прокурор, да не говорим за патолог... Дума не става. Трупове карат в града, местният полицаи най-често е главен разследващ. Пък той има поне пет-шест села на главата си. И най-много веднъж седмично успява да мине през тях. Отделно писарската работа.

Обърнах се.

— Тате каза — ще видим...

Но никой не се засмя на стария виц.

— Имам едно предчувствие... — каза Здравчев...

И защо ми го каза това? И аз имах предчувствие. При това доста обосновано. Още не бяхме прецакани, но точно за това ни чакат. Обаче... Обаче, има поговорка: предупреден — значи въоръжен...

— Имаме ли някаква информация? — попита Здравчев.

— Знам колкото и ти — казах. — От интернета, малко от телевизиите...

— Уффф... — изхриптя той... После се прокашля. — Ама да видим. Значи — убита журналистка...

Василев още по-скептично изпръхтява. И се обажда кисело:

— И пингвинът се води птица... Казват журналистка, други споменават, че била някаква шефка в местна кабеларка, трети я

определят като говорителка...

— Предаване водела — уточни Милчев, без да откъсва поглед от пътя. При мен няма деление по чинове и рангове докато работим. И шофьорът е полицай, и той има очи и акъл. Така че го поощрих:

— Какво предаване?

Милчев се взираше в тесния, изровен, далеч от телевизионните рекламни новини път:

— Казаха, че била канила някакъв чужд журналист и той ги наприказвал едни за властта...

— Ама той — не тя — опонира му Здравчев. Както си го познавам, играеше адвокат на дявола. Скептик, търси слабите места на версиите ни...

— Важното е, че тя го е поканила — възрази Василев. — Дала му е трибуна...

Намесих се.

— И какво от това? Тоя го видях по една от големите телевизии — не помня коя от трите. И в колата го слушах... Пускат го там — значи тя не е някаква рушителка на забрани, камо ли той да е герой и борец...

Настъпа тишина. И пак Здравчев:

— Аз, знаеш, обичам да ровя в интернета. Не толкова новините, колкото коментарите отдолу им. Казват хората маса работи...

— Казват... Бе, пълно е с тролове — изсумтя Василев.

— Има го — съгласи се Здравчев. — Ама човек се научава да ги прескача като кална локва. С времето свикваш да подбиращ кого да четеш...

Заинтересуван бях. С него работим от години, но не знаех, че и той така четял. Подбиране му е майката...

— Какво казват?

— Какво... Гаднички работи. Убита била заради това предаване...

— Чакай — този път аз бях скептикът. — Чух и аз за това, ама предаването е било преди месец. И чак сега да я убият...

— Това и мен ме съмнява — обади се Василев. — Чак толкова подготовка... Градът е глуха провинция отдавна. И ние сме в мъглата, ама тия хептен. Ако някого убият там при обир на улицата — мислите ли, че ще се вдигне шум?

Милчев пак се обади зад кормилото:

— А какво ще кажете за човека, дето преди месец се подпалил в града?

Обърнах се рязко наляво, към него:

— Какво? Кой? Кога?

Милчев беше доволен:

— Ето — и вие сега чувате. Може да са казали по някоя местна медия, но в централните — ни звук. И журналистите им... Смятам, че ако я бяха убили при катастрофа или при обир — нямаше изобщо да се чуе извън района. Пък сега...

Навлизахме в града.

— Към управлението ли? — попита ненужно Милчев...

3.

Метнах пътната чанта върху леглото до прозореца; Винаги бързам да вляза пръв в хотелска стая и да заема удобното място. Хем съм на свежо — и зиме не затварям прозореца, хем далеч от вратата, та да не отварям на влизация, хем съм на удобно място, откъдето наблюдавам света отвън. Тъй като работата ми не позволява време за любуване на природата, налага се да я гледам като в харем — отдалеч и безопасно...

Нареждането беше да отидем в мотела. Там ни настанявали засега. Е, мотел — но в града, до хубав парк, на две преки от управлението. Навън е класически тип, по модел от американските филми — влизаш, отляво бунгалото на управителя, там винаги има дежурен, в центъра площадка за паркиране. Така всяка кола може да е пред вратата на собственика си. И на другия край — басейн. Без хора наоколо — есен е. Но водата понякога проблясва под пестеливите слънчеви лъчи, та малко живва всичко.

Иначе — май бяхме единствени посетители. Или другите са нейде по работа из града. Че в тоя сезон кой ходи на почивка? Да не говорим за курорт — какъв курорт тук...

Здравчев зае другото легло. А Василев и горкият Милчев се настаняваха в съседното бунгало. Горкият, я... Само веднъж бях в командировка с Василев, в една стая ни настаниха. Не казвам, че спях... На тоя човек гърлото е индустриална зона. При това в строеж. Не можеш заспа — дори глух да си...

В управлението, разбира се, отидохме най-напред. Там нямаше никой от началствата. Събрали ги на пресконференция. Затова пък дежурният ни очакваше. И изпрати с нас един сержант — да ни покаже де е мотелът, в които ще сме, да уреди подробностите там, а после да ни заведе на брега. На местопрестъплението...

Затова нямахме време дори за душ, смених само ризата, ухапах някакъв сандвич — предполагам взет от музея, отдел

предисторически, платих го като че е златен на управителя, и се тръшнах до Милчев в колата...

— Наляво... Сега зад тая горичка... Ето — сочеше пътя сместилият се между колегите отзад сержант.

Слязохме, огледахме се. Реката се точеше бавно напред ни, гората свършваше на няколко метра от ситния речен пясък, имаше оградителни ленти, виждаха се скучаещи репортери, спирани от гледката на няколко униформени...

— Тялото е намерено там — посочи сержантът. — Зад ония храсти...

— А тая пътека? — попита Здравчев.

— Бетонна е. Отдолу има колектор, минава и голяма тръба. Някъде към сто метра е трасето. Удобно за крос, а и натам преминава в асфалтов път. Навремето тук имаше някаква спортна станция, беше уредено, градски автобус идваше. Но сега...

Позната картинка. Навремето... Което беше преди трийсетина години. Но за хората „отдавна“ беше се превърнало в предисторическо. По-древно и от античността. От нея поне нещо останало, а почти всичко от „онова“ време някои бързаха да разрушат. Помен да не остане...

— Да вървим — казах.

Сержантът ни поведе по тясната пътека към храстите. Заобиколихме туфата, пред нас се очерта поляна — нейде трийсетина квадрата.

— Тук? — попитах.

— Тук — каза кой знае защо шепнешком сержантът.

Попитах, за да настроя хората си. А то си беше ясно — мястото на тялото означаваше жалон с червено флагче, дори очертанятия от бяла боя се бяха запазили — времето беше сухо. Наоколо се виждаха колчета с байрачета — къде бяха намерили вещите ка убитата...

Спряхме и се заоглеждахме. Навик — най-напред обстановката, после по детайлите.

Наоколо имаше някакви хора, но не се вглеждах в тях. Щом са тук — значи колегите са ги пуснали, тоест, има защо...

И чух леко писклив глас с претенции да е мъжки:

— А тези какви са?

Обърнах се бавно, спокойно огледах леко търкалящата се насреща ни пухкава фигура — властно връхлитаща като евнух в харема...

Подире му подтичваше висок, кльошав мъж, опитвайки се хем да е до него, хем да е на уставно-учтиво разстояние...

— Колегите, които ще ни помагат — каза високият, а ние застинахме на място. Не сме подчинени пряко на главния прокурор, но и не бяхме наясно във властовата организация кой е лейтенант, кой сержант. За капо ди тути капи всички знаеха...

— Полицаи? Ясно...

Представих се, измъквайки от дълбините на съзнанието си спомените от войнишкото време, когато ротният старшина изпробваше всички гадости върху мен след като научи, че съм приет висше и ми остава само да дочакам уволнението.

— Вижте, колега — каза прокурорът, опитвайки се да бъде величаво вежлив, но, разбира се, не усещайки, че ме засегна с обръщението. — Тук се събрахме доста хора. Вашата група ще е резервна. Когато трябва — ще извикаме някого от вас. Или всички — според необходимостта. Засега сте свободни...

А после се сети, че войникът не трябва да има свободно време и допълни:

— А, за да не скучаете — засмя се, явно се мислеше за шегаджия. Кое то поддържаха от свитата му, обслужващите го веднага се разхилиха. — Та, да не скучаете, огледайте града, усетете средата, поговорете с хората... Може да попаднете на нещо... Не, че го вярвам — но може пък... Имате картбланш, не се застоявайте в хотела...

— Те са в Източния мотел — поясни му високият.

— Още по-добре. Обикаляйте, оглеждайте... В града е пълно с журналисти, омешайте се с тях. Но да знаем накъде сте. Може да потрябвате...

И, без да ни обръща повече внимание, се затъркаля като живачна сфера към жалона с червеното флагче. Свитата му се оттече подире му...

— Ясно? — казах на колегите. Кимнаха. Какво повече да говорим... Не обичахме да псуваме... Макар в тоя момент да се чудех защо се сдържам...

4.

Стаята беше класическа — десетина квадрата, две бюра, три стола, пейка до вратата. И два стелажа, на които е имало нещо струпано — личеше си по прашните черти отгоре лавиците, които лавици двама цивилни изнасяха.

— Склад беше — каза застаналият до вратата непознат. В хубав костюм, с вратовръзка, ниско постриган. От пръв поглед се виждаше — шеф.

— Карачоров — каза той и безпогрешно се насочи към мен, разпознавайки старшия.

И аз безпогрешно чукнах токовете на обувките, разбрал, че това е местният полицейски началник. Той учтиво се ръкува с всички, вдигна леко вежди, разбирайки, че тук е и шофьорът-сержант, после застана до вратата.

— Извинете, колеги, но управлението е препълнено. Заехме даже един етаж в пожарната — добре, че е до нас. Тая стая освободихме по спешност. Нали сте резервна група, със специално предназначение. Е, засега нямате ангажименти — всички наши хора са по задачи. Ще ви донесат нужната документация — четете, навлизайте в делото. Ако потрябвате — ще ви извикаме...

Обърна се, но внезапно спря. Сети се за нещо.

— Главният прокурор ви даде добра идея. Така че — оставете телефоните си за свръзка и вървете. Препоръчвам ви да се разделите. Шофьорът ви може да почака в гаража. Там са на дежурство поне петима от нашите, тъкмо ще е готов с колата си. Не се знае какво може да открием...

Излезе, без да успеем нищо да попитаме. А и защо да питаме? Усещах — в началната бъркотия някой е поискал помощ, набързо са извикали група от нашия град. Наблизо бяхме, логично е. После явно са разбрали, че сами ще се оправят, но нали трябва да се покаже размах...

Влезе младичък полицай, натоварен с няколко папки. Остави ги, обърна се като на парад и измарширува двата метра до вратата.

Спогледахме се и се засмяхме. После взех горната папка. Отворих следващата — същото съдържание... Що хартия е отишла... Но демонстрират използване на технически средства и показват на босовете колко са активни...

Зачетохме се... Стандартно — рапорти, данни за убитата Маринка Манолова, протоколи от разговорите със свидетелите, с близки, съседи, познати...

По едно време вдигнах глава.

— Абе, вашите папки са със същите документи. Но — някой да е открил протокол, рапорт, доклад, в който да се споменава името на намерилия трупа?

— Ей, таман мислех, че в моята папка е пропуснато — рече Здравчев.

И при другите име нямаше...

Странно! Значи — в събота по обяд полицейски патрул отишъл край реката да провери сигнал за намерена мъртва млада жена. Убита била зверски — от пръв поглед се виждало. Разголено тяло, окървавена, разкъсаните дрехи също в кръв, едното око почти избито...

Патрулните веднага се обадили в управлението и машината се завъртяла. Спор няма — действано е по правилата. Отцепили района, направили оглед, тялото закарали в патологията...

Прегледах протокола от аутопсията внимателно. Изнасилване и убийство. Бая як трябва да е престъпникът — младата жена е била маниачка на спорта. Отбелязано беше, че редовно ходела на фитнес — залата беше наблизко, преди това правела крос по пътеката, обикновено пробягвала нейде към пет километра...

Вдигнах глава... Пет километра... Няколко пъти пробвах и аз да се заема с крос, но... Абе, останах си с добри обещания от типа „Утре сериозно...“

Убита с няколко удара по главата — единият много силен, довел до счупване на черепа. Чак костта била пукната и хлътнала... И, ако е зашеметена преди изнасилването, липсата на съпротива е разбираема. Така че търсенето на супер шампион остава само теория.

Огледах стаята. Колегите също бяха спрели с четенето. То и не беше много.

— Папките дайте тук! — казах и посочих предното бюро. — Здравчев, оставаш, докато дойде дежурният, предаваш документите срещу подпис, после си свободен да обикаляш града...

— Аз имам... — започна той, но го прекъснах бързо...

— Имаш, имаш... Но време нямаме, затова ще говорим, когато се видим. Като свършиш с документите — звъни ми, ще ти кажа в кой район да отидеш...

Познаваме се отдавна, та не му беше трудно да ме разбере. И останалите само закимаха...

Виждате ли — аз съм старо куче. И доста неща научих — и по лесния, и по трудния начин. Едното от тях — важни въпроси не обсъждай в непозната обстановка. Да, току-що бяхме пристигнали, още нищо не бяхме видели или чули, но...

Хайде да я караме като в минно поле...

И без това най-опасните мини са прикрити като най-безобидни неща...

5.

Спряхме на една пряка от управлението, до малката градинка. Точно в средата ѝ, до тревясала могилка с катерушка, люлка и пясъчник, ползван за тоалетна от динозаври — ако се съди по вкаменелостите в него, имаше дървена барака. Казано направо — резултат от архитектурен аборт. Пред нея бяха струпани една върху друга няколко маси, гарнирани с куп столове, омотани с верига. От гишето надничаше едрата физиономия на здрава лелка, очакваща клиенти като пясъчен лъв в дупката си.

Две майки оживено разменяха пресни клюки, предвидливо обърнати с гръб към пясъчника, та да не ги мъчи съвестта, че децата им ровят из бактериалната джунгла. Двама, вплетени в оживен разговор, пресичаха по алеята, а на далечната пейка дремеше добре опакован старец...

Помълчахме. Здравчев излезе и се спусна бързичко по голямото стълбище. Махнах му, обърнах се към могилката и тръгнах към очакващата ни с наострен ловен инстинкт лелка.

— Четири кафета — казах аз и намигнах. — И нека са истински, за да може да платим истинската...

Дали лелката ме разбра, дали подсъзнателно усети, че тия не са нормални минавачи, задоволяващи се с кафе трета цедка и кифла с историческа ценност, но течността беше гореща, силна, ароматна.

Свалихме една маса, изтеглихме столове. Василев се помая, после отиде до гишето и се върна с кутия цигари — без лепенка, разбира се, и няколко кроасанчета върху условно чист поднос...

— Е? — казах. — Какво ви направи впечатление?

— Мисля, че е битово убийство — веднага вдигна глава Василев. — Случайно. Мястото е закътано, някой маниак я издебнал...

Здравчев го прекъсна:

— Маниак? Ударил го хормонът и нападнал? Не прилича. Маниаците са хитри. Животни, разрушени психики, ниско

интелектуално ниво, но... В никакъв случай не са глупаци. Та при този трафик по пътеката никога не се знае кой и как ще се появи.

— Дебнел е — подкрепих го аз. — Нещо повече, мисля, че е избирал. Забелязах, че има показания на пет жени и трима мъже. Жените са на 22, 30, 31, 40 и 45 годишна възраст. Млади са поне четири от петте. Нямам представа как изглеждат, но надали са грозни или поразяващо отблъскващи. Чакал е — да е сама, да му хареса, да е чисто наоколо...

— Маниакът може случайно да е попаднал на Маринка — възрази Василев. — Видял я, моментното положение било удобно, не се сдържал...

— Има резон — съгласих се. — Мненията ни се събират в едно — имаме работа с маниак. И то не само сексуален, а и със зверски нагон, насилник, жесток и безогледен звяр...

— Не му е стигнало сексуалното удовлетворение — продължи Василев — а е искал власт, да покорява, да демонстрира себе си над покорената жертва...

Здравчев стана, отиде до павилиона и се върна с още четири кафета. Отпихме, спогледахме се...

— Разбрахте ли защо си пием кафето тук? — оставих чашката и погледнах към управлението, пред което тъкмо спираха две лимузини.

Тримата се засмяха.

— Хайде сега — рече Здравчев. — Не е задължително, но кой е казал, че не бива да бъдат подслушвани някакви натресени отвън неканени гости...

— Надали — възрази Василев. — Надали. Засега сме безопасни — нито сме в пряк допир с разследването, нито сме прекалено инициативни.

Милчев мълчеше, но тук се обади:

— Засега...

— Именно... Засега... — казах аз. — А от сега ставаме рискови играчи. Разделяме се. Надявам се, че имате познати в града... — и ги загледах въпросително.

— Имам — Милчев вдигна глава. — Братовчед ми живее близо до циганския квартал. До южния — Драката...

— Искаш да кажеш...

— Шефе, няма да се лъжем. Може да не е, но все ми се струва, че това е някой от квартала. Или от другия — Марчево...

Здравчев кимаше в ритъм с думите му. Василев се обади:

— И аз имам едно на ум. Но няма да бързам. Ще отида при моя стар приятел Косьо. Бяхме четири години в една стая. Когато учех в Лозарския техникум. Та сме като братя. Хем работи в едната местна кабелна — не тая, отдето е убитата. И ще мина за дошъл от столицата журналист...

— Ще се срещнем — засмя се Здравчев. — И аз имам приятел, но във вестник. Приятелка, де... Надявам се, че още ме помни...

Погледнах го внимателно. Добре, че не взех Каменов — рисково щеше да е да събера младоженеца със свободния безгрижен вечен ерген...

— Добре... Сега се пръскаме. Аз имам познати, но няма да спирам никъде. Ще поскитам, ще се срещна с тоя и оня, ще поогледам града... Среща в 21,00 часа в мотела...

Отидох до гишетото, пъгнах десетачка, магнах с ръка на слабия опит да ми върне рестото. Обърнах се и казах към гърбовете им:

— И внимателната!

6.

Поогледах града. За което на практика биха ми стигнали час — час и половина. Дето се вика — всичко тук беше център. Извън центъра бяха бившите крайградски села, наречени квартали и условно свързани с центъра. Условно, защото и тук имаше посоки, а не улици. И колони от пешеходци в двете посоки. Разбрах причината при качването ми в микробуса, изпълняващ ролята на градски транспорт. Левче билета... За човек на минимална или близка до нея заплата това са доста пари...

На връщане походих. Както и при разходката до другия градски квартал — известното ми от думите на Милчев гето Марчево. Нямах смисъл да ходя до Драките — той беше достатъчен като наблюдател, няма защо да се трупаме.

А в Марчево никой не ме спря. Гледаха ме внимателно — иззад ограда, от прозорци, през стъклата на кафенета, но никой не се доближи. Едно, че зърнах и други обикалящи, на които направо си пишеше, че са журналисти. Второ, че докато пресека квартала и се върна, минаха три патрулки и две двойки в бойно снаряжение — включително бронезилетки...

Свиркането чух, когато завивах зад оградената с висока тел обширна градина, откъдето започваше истинският град. Не се обърнах, само забавих крачки. И скоро стъпките ме настигнаха...

— Здравсти, Фюри! — рекох тихо. Достатъчно да ме чуе, недостатъчно страничен наблюдател да разбере, че двамата случайни спътници си говорят...

— Шефе, какво търсиш тук?

Погледнах го внимателно. Среден на ръст, слаб, с ръждясала брада, облечен в модерен шлифер, с интересно бомбе на главата...

— Ако щеш вярвай, но случайно... — И не лъжех. Знаех, че след затвора се е прибрал в града, надявах се да го видя, но си бях песимист допреди минута. Да срещнеш в стохилияден град човек, когото си видял последно преди три години — чиста случайност е. Но, ако минеш —

пак случайно през квартала, където живее, а пътем се разходиш край кафенето, което държи...

— Да, бе...

Е, и аз не бих повярвал. Познавахме се от поне десет години. Беше още младо момче, привикали го бяха за една „работа“, а накрая арестуваните му съучастници се опитаха да стоварят всичко отгоре му. Не беше трудно да определим кой каква роля е играл, малко повече усилия ни струваше да докажем, че баламата няма нищо общо с убийството на охранителя... После уж миряса, но... Абе, пак решил — „за последно“, обаче го прибрахме, дадоха му година при сравнително леки условия, не се върна в града ни. Разбрах къде е и повече не питах. Не е хубаво да се разнасят слухове за интерес на криминалната полиция към някого...

— Фюри, как си, що си? — започнах уж от далеч. Казва се Димитър, но всички го знаят като Фюри. Така го наричал дядо му — защото момчето било буйно и бързо като някогашния кон от детските сериали.

— Шефе, след сто метра влизаме в града. Казвай, че не ща да ни виждат заедно...

— Няма проблем. По работа съм тук и наистина рекох да те видя, но не знаех как...

— Да беше някой друг, нямаше да повярвам. Ама ти не лъжеш. И затова те уважавам... За убитата си дошъл, нали?

Нямаше смисъл да отричам. Кимнах.

— Шефе, от снощи градът е пълен с ченгета. И те очаквах. Страшно стана — всички са се снишили, чудим се кого ще наградят за жертва, та да го обявят за убиец. Знам, знам — и аз мисля, че е някой маниак, обаче това не стига на вашите. Хората са се свили в черупките. Просто чакаме кого ще набележат...

— Нещо приказки, слухове?

— Няма... И аз се чудя, но никой нищо не споменава. Нали ти казвам — чакаме кого ще нарочат. Тая заран Мамбото беше събрал аверите си, а те са все тартори в махалата. Нещо си говореха, но аз, разбира се, гледах да съм далеч от масата им. Мъти се някаква...

— Мамбото?

— Нещо като местен кмет е. Не е избран, естествено, но е така... Бос...

— Аха, барон...

— Бе, вие му викайте както щете, ние си ги знаем босове, кметове, главатари... Хайде, стигнахме... Ако ти трябвавам — мини пак. И... Нали знаеш...

— Знам — казах зад гърба му. — Нищо срещу твоите не искам...

7.

От съседната стая надникна Милчев. Василев явно щеше да се забави — зает с бръсненето. Нещо като мания — винаги да е идеално обръснат. Коего го караше да носи дори на работа самобръсначка, четка, тубичка с крем и дори привечер да е с лъсната физиономия. За разлика от мен. Аз понякога и сутрин можех да мина за таралеж...

— Хайде, викни му — казах. На Здравчев, защото Милчев в никакъв случай нямаше да наруши субординацията...

Мотелът, казах ви, беше американски модел. Три дълги едноетажни сгради, с бетонна веранда отпред, оградена от дървен парапет, всяка стая със своя врата и прозорец. От тая страна светеха само нашите прозорци, отсреща имаше поне пет заети стаи, а на централната сграда прозорците тъмнееха. Есен — нямаше много отседнали. Пътуващите спираха тук само при нужда, повечето бързаха да пресекат границата и нямаха време и интереси към крайречния град...

Изтегнах се на една от пейките в тревната площ. Пред мен се беше ширнал празният паркинг, виждах отлично бунгалото на управителя и дежурния в него, подходите към трите сгради бяха като на длан.

И спокойно, и гарантирано без подслушвачи. Освен, ако не бяха монтирали микрофони под пейката или не ни записваха отдалеч, през транспарантите на някоя от заетите стаи...

Ама нали ви казвам — от тая работа във вредната обстановка и с още по-вредните шефове, параноик ставаш...

Здравчев се зададе, клатейки укорно глава, подире му подтичваше Василев, бършейки се енергично. Нищо не казах. Какво толкова — навик. Е, малко дразнец, ама това да му е кусурът на колегата...

— Милчев, почвай...

Очакваше го. И друг път беше присъствал на съвещания при мен, знаеше, че ги водя по армейски. Пръв говори най-младшият — за да не

се налага мнението на началника. Нищо оригинално — научих се от шефа. А той, казваха стари колеги, приел системата от своя началник. Добре е, че все още има от кого човек да се учи... Все още...

— Сега... Как да кажа... — личеше си известно смущение. — Братовчедът живее в Драката. И всички го знаят като циганин...

— Е, и? — вдигна рамене Здравчев.

— Ама той си е циганин — изстреля Милчев, после примирено каза, гледайки в земята. — Втори братовчеди сме. На дядо ми сестрата още шейсетте години пристанала на дядо Климе. И после им се родили три деца, всичките завършили гимназия, а братовчедът — и той Климент — е син на големия чичо, Пейко. Не е баш чист циганин, ама си живеят тук от дядовото време...

— Хубаво, де... — рече Здравчев. — Това родословие за какво го изреждаш? Ми женили се, деца раждали, учили... И аз имах циганчета в класа, с Мехмед бяхме първи приятели. Само дете не съм го виждал от петнайсе години барем, откак се преместих в града, пък той замина за Германия...

— Давай, давай — казах небрежно. — Братовчед ти живее в Драката, свой човек е, значи нещо е чул... Не си му казал защо си тук, нали?

Милчев пое въздух издълбоко.

— А, той не е прост, Земеделското завърши. Агроном е в едно близко село. И веднага се сети защо съм тук. Само рече: „И теб ли вдигнаха?“. После — нищо. Сложи масата, ама аз отказах да пия — погледна към мен. — Обещах да отида тая вечер...

— Ще отидеш, я... — казах небрежно. — И колата вземи. Тоя квартал не е край мотела...

Милчев въздъхна освободено. И продължи:

— Значи така... Много се говори за убийството. Но все под сурдинка. Хората знаят, че убиецът е някой техен. Или от квартала, или от Марчево. Имали са няколко кретени, дете налитали на жени. Ама махалата ги сдържала. Тръсвали им профилактичен бой, че един даже за малко да заколят...

— Защо? — каза Здравчев.

— Не са прости хората тук. Циганите по селата и малките градове правят зулуми, ама тук всичко е в ред. Имат си босове, ония са свързани с властта, знаят, че далаверите минават само в тишината. Е,

местните понякога се оплакват от кражби, от обири, но или оплакванията се скатават някъде, или самите жертви си затрайват... Едно е да ти откраднат стотина лева и телевизор, друго е да нападнат жената или дъщерята. Та засега я карат взаимноизгодно — няма големи престъпления, малките са... Приемливи...

— А Маринка...

— Те това разбъркало всичко... Братовчедът каза — от оня ден е хаос. Тарторите обикаляли квартала, местните джебчийки се свили в къщата, младите цигани се кротнали — усещат, че виновникът е техен и ще става една... Трябва мъст и пример, вика братовчедът. Затова сега всички се оглеждат и се чудят кой идиот е разбъркал тишината...

Здравчев поклати глава в знак на съгласие.

— Журналистите са в очакване. Едва ли не в редакциите спят. Анка... Моята приятелка, де, смята, че е време да се извади виновникът. Дали ще е истинският, дали пожертван...

— Нима? — вдигна вежди Василев. — Пожертван?

— Малко странна работа е — продължи Здравчев. — Още е топло. Опитните джебчийки не са се прибрали от Европата. Тук са малките, дето се учат. И проституиращите ги няма. А с тях — пазачите им. От кол и въже, все можещи да убият жена. Но всички са далеч. Просто в града е тихо. Обаче, някой го е извършил. И полицията усилено търси...

— Косьо смята, че е циганска работа — рече Василев, пък се обърна към Милчев. — Извинявай...

— За какво? — попитах недоумяващ.

— Абе, нали... Е, не знам... — тросна се Василев. — Малко терсене ми е. Братовчед му е, циганин...

— Ама български гражданин — вдигна глава Милчев. — И няма никакви провинения. Ни той, ни в рода...

— Извинявай, казвам — повтори Василев. — Не знам защо, ама все се чувстваме виновни като стане дума за цигани...

Станах рязко.

— Колеги, не говорим за братовчеди, ни за цигани. Говорим за убийство и за търсене на престъпника. Така че Милчев не е мома да се засяга от споменаване на цигани, ти не си принцеса, та срамежливо да криеш очички, ние не сме политикани, та да заобикаляме проблема. Ето какво чух...

И им разказах за срещата — без да споменавам име или място.

— Тоест, има известно объркване в града. И сред полицията, и сред гражданите, и по-специално сред циганите. Всички имат някакво предчувствие, но и всички се боят да мислят... Не да говорят — да мислят реалистично. Като че се търси оптимално решение на проблема — някой дебил, върху когото да се стовари вината... Но...

Огледах ги и снижих глас, макар наоколо да не се виждаше жива душа.

— Но нашата задача не е да проверим кой какво мисли и готви. Ние трябва да търсим само едно — кой е убиецът. Оставиха ни на задна линия, лекичко ни избутват от търсенето. Тогава ще действаме и ние потайно. Без шум, без видими резки движения. Сега ти, Милчев, отиваш у братовчед си. Не искам нищо да кажа — но, ако ти предложи, остани там. Хем ще е по-спокойно, хем ще може да се почерпите. Утре ще си доспиш тук, а ние ще се пръснем. Вие двамата ще сте с журналистите. Може и да се запознаете — колеги ще сте... А аз ще видя къде и как... Среща — някъде след 12, пак на онова кафененце... Таман и Милчев ще каже, ако има нещо ново...

8.

Само че не стана баш така. Дори обратното — нощта пак се обърна на ден. И ние пак се юрнахме да търсим прословутата черна котка в тъмната стая, дето хич я няма вътре. А просто си станала отново котката на Шрьодингер...

Милчев замина и се върна. Почти веднага. Нахлу в стаята ни — аз тъкмо лягах, Здравчев си миеше зъбите и през пяната се мъчеше да ми каже някакъв виц. От вида на влезлия разбрах, че има извънредни събития и тропнах по стената. Василев долетя — по пижама. Здравчев бършеше в движение пастата от устата си, Милчев направо грабна пешкира от ръцете му — така беше попотел...

— Е?

— Не успяхме и по чашка да глътнем. Разшумяха се комшиите, братовчедката отиде да види какво става, а то полиция влязла в махалата. Претърсваха една къща на другата улица. Хората казаха, че открили убиеца...

— Кой?

— Абе, някакво от махалата. При леля си живеел тук, търсел си работа. Пишел се бабаит, ама е една торба кокали. Перко Налъмов, рече братовчедът.

— Арестуваха ли го? — нетърпеливо запита Здравчев.

— Там е работата — нямало го. Само леля му и бабата били у тях. Казали, че не са го виждали от събота. И комшиите не са го виждали... Аз излязох с братовчеда, в тъмното бая народ се беше струпал, цялата махала излязла, даже от Малчево бяха дошли с две коли. Някакъв местен бос — Кривия и с него оня, дето го спомена шефът, Мамбото...

— Какво се говореше?

Милчев се отпусна на кревата ми.

— Какво ли не... Обсъждаха момчето. Някакъв Норди...

— Кой?

— Норди му викат. Родил се в Нордкьопинг, в Норвегия. И майка му го кръстила на града, ама му казвали Норди, накратко... Нордкьопинг Айшов Мостовашки...

Въпреки напрежението и сериозността, Здравчев взе да се хлопа по коленете...

— Нордкьопинг Айшов Мостовашки...

— Стига се хили — срязах го, ама и мен ме напираше. Какво искате — виждал съм ги всякакви. И Проститутка, и Куловангер, и Моцарт, и Вашингтон... Все от мургавия ни контингент...

— Името не е важно — рекох. — Що за човек е? И как ли са стигнали до него?

На което никой не можеше да ми отговори в мотела, така че се облякох, Милчев пална колата и отидох в управлението. Където само аз липсвах, както викаше баба ми. Колеги, прокурори, следователи, всякакви столични и местни чиновници се мятаха от стая в стая. Само в нашата никой не се отбиваше, та тръгнах сам да видя какво мога да открия...

Открих. Симеонов — с него навремето учехме в Университета, после аз се оставих на ветровете, той имаше солидна котва в лицето на баща си. И се настани на топло място нейде на високото...

— А, ти защо си тук? — рекохме едновременно.

После набързо уточнихме кой къде и какво — нямаше време за излишня, всеки момент трябваше да започне пресконференцията на прокурорите и нашите шефове.

Бил от година в града, заместник-началник. Скоро щели да го изтеглят нагоре, пак в София, но трябвало за пред началството малко на терен да е. Ами аз какво правя? Той бил следил кариерата ми, подпомагал ме отдалеч и отвисоко (да, бе — сетил се за мен, когато се сблъскахме!)... Общи приказки на случайни хора, колеги и много, много далеч личносно. Възпитание, формални отношения, задължителен бон тон...

— Какво става? — попитах небрежно, сочейки хаоса.

— Убиеца откриха. Но са го изпуснали, май минал границата. Обаче, вече подготвят европейска заповед за арест...

— За арест? Че кога събраха доказателства? — искрено се изненадах.

— Работим ние, работим... Ако те изтеглим горе, ще видиш какъв замах е...

Ако... Намек, обещание, предложение... Или просто инстинктивно мятане на въдичката — не съм чак толкова важна персона, някакъв си провинциален криминалист... Но за всеки случай — така, да имам едно на ум. И, ако се наложи, да подкрепя групичката му...

— А, главният идва — посочи той към изтърколващият се като бременна слоница по коридора прокурор. — В залата ще е, ела и ти...

Защо да не отида?

Учтиво се дръпнах към стената. Главният заемаше половината коридор — а той не беше тесен, но край него все пак успяваха да се въртят рибките му пилоти. И показно-послушно да обслужват нуждата му от респект и почитание.

— Прокуле, — рече той тъкмо пред мен — тая папка не ми харесва. Черна папка на тъмната покривка... Не подхожда, бе човеко! Веднага я смени...

До него ситнеше дребно получовече, опитващо се да заема нужната на господаря му поза. То в движение измъкна от чантата яркочервена папка:

— Тази?

Главният снизходително кимна и оня веднага започна — в крачка! — да вади листове от едната и ги реди в другата папка.

— Страхотен чиновник! — казах на Симеонов, когато свитата отмина.

— Прокула ли?

— Така се казва?

— Не, така му казват. Като древен римски правист, успявал и съдебни дела да гледа, и на императора да служи. Този е по майстор в слугинажа. И шпионажа... — погледна ме, за да се увери, че съм разбрал и ще внимавам какво говоря пред Прокул. За да не го чуя от някой шеф после...

9.

Не ме попитаха нищо, но по очите им виждах, че едва се сдържат. Все пак дисциплината надделя. Пък и си знаеха — аз сам ще кажа всичко, което трябва да знаят. Все пак заедно работим, една задача имаме, една цел гоним... Или вятъра...

Беше утрин, беше хладно, беше спокоен час. Нямахте ги някогашните потоци от хора, запътили се към работните си места. Може да се каже, че движението едва църцореше и през градинката минаваха по един, по двама щастливците, все още имащи работа.

Кафеджийката беше на мястото си, дори внимаваше да не изгори поръчаните сандвичи. А кафето димеше в чашките ни. За цигари не говоря. Пушеше само Василев. А на нас тримата занаятът ни носеше достатъчно отрови, че да добавяме върху им и аромат...

— Такаааа... — казах аз и се облегнах рисковано върху скрибуцащата облегалка. — Нощес имаше пресконференция...

Разказах им всичко. Или почти всичко — за поучителното слово на главния прокурор, за хвалбите на вътрешния министър, за сдържаността на шефа на местната полиция, за въпросите на допуснатите журналисти, на които бяха дадени пълни и разлети като пролетна вода нищо съществено не казващи отговори...

— На практика може да се приеме, че случаят е решен. Норди е открит във Франция, смята се, че до седмица или десет дни ще бъде екстрадиран тук...

— И ще заговори съвестта му, та ще се обеси... — мрачно каза Здравчев.

— Ако тя е глухоняма — ще ѝ помогнат — добави Василев, от когото не очаквах подобна черна ирония...

— Е, нали вече е доказано участието му — метнах масло в огъня. — Всичко е наред. Взели негови дрехи от дома на баба му, ДНК-то съвпаднало с това върху жертвата...

Василев — сухият службаш Василев, се изплю грубо през рамо.

— Нима някой ще повярва, че е така? Взели дрехи... Ами ако ги е давал някому и чуждо ДНК е в лабораторията? И как успяха за няколко часа? Помните ли как намериха преди две ли, три ли години едни убити братя? Че то не месеци — май година мина, докато излязат резултатите... И то в чужди лаборатории ги пращаха. За по-сигурно и по-солидно...

Кафеджийката донесе кутия с осем сандвича. Шунка, кашкавал, краставички, домати. Подадох й два сандвича, Василев ми бутна ръката и плати. Толкова го бяха вбесили...

— Ама ти май се ядоса — рече Здравчев примиренчески.

— Виж сега — Василев даже се надигна. — Аз си зная едно — на служба съм, не искам проблеми, чужди кахъри не ме вълнуват... Ама тия ме вземат за идиот... Добре де — не знаят кой е убиецът. Може цигането да е. А може и друг... Но да ми пробутват приказки, дето дори професионалистките от медиите ще погледнат със съмнение...

— Ти за тях не се кахъри. Журналистите са професионалисти. Пък професионалистките наричат... Знаеш кои... — казах.

Василев мрачно се изсмя. Милчев мълчеше. Здравчев откровено се наслаждаваше на пробуждането на колегата.

После Василев захапа сандвича и с пълна уста промърмори:

— Те така сме — с пълна уста не можеш да говориш...

Станал и философ, рекох си. Но се порадвах — сухарчето май се очовечаваше.

— Предполагам, че днес или утре ще се сетят за нас и ще ни откомандирват. Не бяхме нужни...

Тримата ме погледнаха. После Здравчев каза:

— А дотогава...

И замълча, вперим поглед в мен.

— А дотогава никой не е отменял заповедта. Тръгваме всеки по задачите. Знаете си работата, внимавайте, слушайте се. И към три ще се срещнем. Но не тук. Два пъти бяхме, кафедажката вече се е похвалила, дето трябва, какви гости има. Да речем — при паметника на централния площад, наоколо му е пълно със заведения. И да иска някой — не може да телефонира всичките...

10.

Затворих папката, сложих я на купа отляво. И взех предпоследната отдясно. Още малко — и ще съм готов с тях. Но някаква особена полза нямаше. Предупреди ме и цивилният колега, който придружаваше сержанта с чантата. Просто материали, свързани с „битоваците“, както се изрази той, в града. Аз направо си ги наричам „циганска престъпност“, ама нали трябва да сме политкоректни... И шефът често ме кастри за това, макар подобни неща да изричам единствено, когато сме насаме. На всякаквите там събирания — съвещания, конференции, други подобни словоизлияния, предпочитам да мълча. Или много, много внимавам с речника. В края на краищата, не ми се ще да се разделя с интересната работа заради някакъв служебен педал...

Та в прегледаните единадесет папки срещнах само две споменавания на тоя Норди. Едното — бил задържан като ученик за побой. Не той, а него напердашили. Защото опитал да нападне самотно момиче в парка. Обяснил пред колегите, че му харесала верижката ѝ, щял да я подарява на някаква от махалата. Обаче, не се огледал, а наблизко имало ученици от механотехникума, които хем го набили, хем го предали на полицията. Натам е ясно — инспекторите от ДПС „се заели“ с него. Тоест, провели лекции, разяснили му колко е лошо това, информирали в училището му, поставили го под наблюдение... Общи приказки, от които ме заинтересува едно. Бил е, значи, ученик. При това в трети курс на „професионалната гимназия по селско стопанство“. На които „професионални гимназии“ /ама направо си е „дървено желязо“/ едно време викаха СПТУ-та и бяха добро стартово блокче за циганчетата. А днес, както ми разправяше един комшия — даскал все още — са просто място за прекарване на времето и официално получаване на някаква тапия. Е, все пак тоя Норди е имал желание поне външно да следва правилата на обществото.

Но — дотам. След тая история напуснал училището, дошъл тук, при баба си. И се препитавал де с каквото може. Общак им викат

местните. Общ работник. Тук ден, там седмица, понякога лятото на строеж, зимата в някое заведение — чистене, лъскане. И винаги след работното време — дори клиентите в махалата не обичат да им се мотат из краката подобни.

Но и в тоя период имал конфликт със закона. Лек. Оплакала се някаква бегачка, че я задявал по време на кроса й...

Стоп!

Бегачка? Крос? Къде това? Така, така... Алеята... Че то си е повторение на престъплението... Или, по-точно — репетиция? Пак край реката, пак по това време, пак самотна жена. Която избягала и попаднала на полицай. Пък той задържал Норди...

Ама че карък... Жената избягала, полицаят го пипнал... А наоколо има и гора, и е пустош, и...

Та тоя е убил?

Може... Но някак си... Снимките в папката бяха разочарованици. Дори на тях се виждаше, че наистина е торба кокали. Някак си не се връзва с образа на убиец. Макар че — какви ли не съм виждал. Дори невинно русо момиче, спокойно удушило приятелката си, за да освободи мястото до харесалото й се момче...

На вратата се почука. Затворих папката, макар в управлението външни хора да няма, после викнах:

— Влез!

Влезе Симеонов. Стегнат — макар и в цивилно облекло, в него напираше службашът. Изправен, вдигнал глава, гледащ малко над челото на събеседника. Но при срещата с главния прокурор забелязах друго — очите му бяха сведени нейде към пъпа на началството. Умееше бившият ми състудент да се държи „в обществото“, както казваше някогашната ми съпруга. А това винаги носи невидими точки в очите на околните — особено, ако са по-висшестоящи...

— Как е, как е? Разкри ли убиеца? — подметна той и без да чака покана, изглежда сметнал, че почукването на вратата е достатъчна учтивост при среща с нисшестоящ, притегли един стол и седна насреща ми. След което малко безцеремонно, с жеста на шеф, проверяващ с какво се занимава подчинения, взе едната папка...

— Какво да разкривам? — демонстрирах умора аз. — Всичко е ясно. Опитвах се да разбера какво е накарало тоя Норди да убие, но

тук няма място за психология. Боклук! Приискало му се — яде, приискало му се — спи, приискало му се — убива...

Това изглежда впечатли Симеонов. Облегна се назад и започна отдалеч:

— Така е... И се чудя защо трябваше да викат допълнителни сили за това келеменце. Май свършихте командировката. Кога ще се връщате?

Казано честно, очаквах го. И бях готов.

— Абе, ние можем и сега да тръгваме. Но трябва шефът да се обади, да нареди. Нали знаеш — ред да се спазва. Обаче, ще използвам добре времето. Мисля, че най-рано утре ще дойде заповедта му, един ден за тръгване... Казано направо — под секрет, нали сме приятели... Мисля два дена да си починем тук. Реката, долче фар ниенте, без надзор от шефове...

Симеонов се усмихна. Чаровно. И това го умееше. Даваше сто точки аванс на всяка кобра в подготовката преди захапването.

— Прав си. Почивай се... Впрочем, защо си губиш времето тук? И с тия прашасали хартийки? Откога се мъча да въведа пълна компютризация, но нали знаеш — бавно, много бавно се придвижва модерното у нас. Особено в прованса...

Последното ме жегна. Ега ти селяндурата от жълтите павета! София навремето имала пет хиляди жители, когато я направили столица. Три хиляди турци, 1 999 цигани и един българин, на когото викали бай Иван Циганина. А сега — всичките кореняци столичани. Макар най-много дядо му да е дошъл от някое далечно градче...

Но се направих, че не схващам и поклатих глава:

— Че си прав — прав си. Ама често компютризацията е вредна. Особено в нашата работа. Това хакерите знаеш ли какви ги могат? Целият архив, всичката документация ще е отворена за тях... Обаче, и за друго си прав...

Леко се прозинах, закрех уста с ръка, хлопнах последната папка.

— Кому да звънна, че да ги дам? Ще отида да пийна кафе. Нещо ми се дреме. После ако няма задание специално за нас — ще дръпна два-три часа спане в мотела. Довечера ще поразпуснем, утре ще се оправяме, в другиден ще сме готови за прибиране. И, ако нямаш нищо против — утре ще докладвам на шефа, че фактически нещата приключват тук...

Той нямаше нищо против. Дори се разписа, че получава папките и сам — сам! — ги взе, за да върне в архива.

Излезе и в този момент телефонът ми звънна...

11.

Здравчев. Като никога — бавно и отчетливо говорещ.

— Имаш ли свободно време? Да се видим на нашето място, а?

Защо пък не?

И отидох до площада с паметника. Класически провинциален площад, център на града. Няколко сгради в стила от 50-те години, няколко остъклени модерни кубчета, паметник, зелена площ, пешеходна зона, изнесени маси по парижки...

Видях го отдалеч. И той ме видя. А и двамата скучаещи пред една витрина младежи също. Очаквах ги. Вървяха след мен от управлението, тук внезапно изгубиха желание да бързат и се зазяпаха по интересните дамски парфюми.

По площада имаше доста хора. Но не забелязах от „специалните“, от „нашите“. Значи Здравчев беше без опашка. И, който ме е закачил — няма понятие къде са били хората ми. Само че сега вече му докладвах за срещата. Освен, ако младежът отляво не си говореше сам, а партньорът му се придвижваше почти умело към колегата.

Пресякох тревната площ, размахал ръце към Здравчев:

— Купи ли ги най-последно? Ей, аман от вашите рибарски мании...

Два часа за един спининг...

Той тръгна насреща ми и веднага се включи. Без да вика, но старателно повишил глас, рече ясно и разбрано за опъналия уши младеж:

— Бе, какво са два часа... Ама няма... Свършили ги, чакали нови от Букурещ. Обаче, ние сигурно ще сме заминали дотогава...

Тръгнахме към близкото кафене. И заехме първата маса до кашпите с цветята. Хем от едната страна ни закриваше върволицата минавачи, хем бяхме заели място, заобиколено от пиеси кафето си хора. Просто не оставаше празна маса, за да може някой да е наблизко и подслушва...

— Значи те охраняват — отбеляза Здравчев, без да обръща внимание на младежите, които се посуетиха, посуетиха, пък се разделиха и помолиха за места по далечните маси.

— Значи... Кажы бързо и не забравяй, че разказвам виц...

Той се засмя високо — майсторство, овладяно от всеки държавен служител като крайно необходимо средство при комуникация с шеф, обичащ да демонстрира колко е интересен и оригинален...

После се наведе към чашката с кафето:

— Анка е в редакцията. Усилено пише коментар. Как бързо и решително полицията е разкрила убиеца. И се чуди кога ще ни предадат тоя Норди. От нея нищо няма да излезе — медиите в града са малко и малки. А собствениците им са всичко друго, но не и издатели. Търговци. Продават това, което публиката иска и харесва. И което е безопасно за бизнеса. Разкрития, разобличения, граждански позиции — това тук не го искай...

— То и в столицата няма подобни извънземни — казах. — Но остави туй, друг път ще обсъждаме как пресата, телевизиите, радиата станаха преститутки, както вика един познат. Защо ме извика?

— Ами оставих я да пише и тъкмо се чудех какво още правя там — бях излязъл да поема чист въздух. Не само метафорично. И някакъв спря и поиска огънче. В мен — ни кибрит, ни запалка, таман да му обясня, той рече: „Предай на шефа, че Фюри го търси. При фонтана след два часа“. Та си рекох...

— Правилно — казах аз. — Сега ще си пийнем кафето, ти ще викнеш келнерката и ще платиш, аз ще вляза до тоалетната. И ще се видим след час или два в бунгалото...

— Изчезваш?

— Все трябва да има нейде изход, стоката не я карат през тревната площ, нали? Намери Милчев и Василев, чакайте ме...

Натам беше лесно. Сервитьорката дойде, аз я попитах за тоалетна, тя ми посочи заведението, Здравчев извади портфейла, младежите се зазяпаха по него...

Вътре, показване на картата, измъкване през задния вход, бързо криволичене из съседните улички...

Фонтанът е друга градска забележителност. Намира се на три преки от паметника. Водата изригва нагоре, искри, блести, танцуват различни цветове за радост на малки и големи. Само че не е подходящ

за среща. Твърде открито място. Та затова се прикрих зад колоните на театъра и внимателно загледах към фонтана.

Тогава се появи Фюри. Запали цигара, оглеждайки се, аз му махнах бързо, за момент надничайки иззад колоната. Тръгна бавно към театъра и спря до мен.

— Хубаво място. Никой няма да ни види... — рече той и изпуфка кълбо дим.

— Кажы сега — подканих го, но той не бързаше. Беше сигурен в прикритието ни, пък и май му се искаше поне малко да се отпусне.

— Срецнах кого ли не днеска. Говорих с някои хора, говореха с мен. Ако седна да ти разправам...

— Кажы направо...

— Ами Нордито е прекаран, както и предполагагаме...

— Кои „вие“?

— Махалата. Да не мислиш, че сме дебили някакви, та вярваме на официални съобщения? Тоя лъольо не може вързано агне да улови, та ще убива. Знаеш отде съм минал. И съм наясно — да убиваш се иска и някаква сила. Даже дрогата трудно ще те разпали. Момата е убита, вярно. Ама дали от Нордито... Има и друго...

— Кажы...

— Норди се похвалил преди време, че ще го вземат в полицията. Някакъв шеф му обещава...

— Шеф?

— Даже го показал на един авер. Какъв шеф, бе шефе — един сержант от управлението. Шеф... Но бил убеден, че трябва само да свърши една работа и ще го вземат за Джеймс Бонд...

— Аха...

— Да, бе. Нордито — Джеймс Бонд. Нецо го е прилъгвал оня, не знам защо...

— А кой е тоя сержант?

— Шефе, знаеш — не съм доносник. Ама ми се струва, че се опитват да закопят това кретенче. Не ми е жал за него, но и мен, и махалата да вземат за идиоти...

— И кой е оня сержант?

— Митьо Дебелия. Шишков се казва, но си е и шишков. За нищо не става. Ако подгони някое от нашите като крадне портмоне, ще пукне на петата крачка. Но е мръсник, говори се в града...

Кимнах. После го погледнах:

— Благодаря, Фюри! Много благодаря...

— Знаеш, шефе — не ща награди, ни милости. Ама ми е жал за онуй. То природата го била, била, пък и властта да го доутрепе...

12.

Подпрени на предната стена, колегите ме чакаха и тихичко си бърбраха. Явно нещо сериозно, защото не се чуваше смях — поне като за пред хората. А хора имаше. До първата барака — на управителя, бяха застанали двамата младежи от центъра.

Което беше добре. Значи няма други пуснати подире ни. Тоест — някой ни следи, но е с ограничен капацитет. И се налага младоците да използват. Обаче, и този факт беше показателен. Все още млади, неопитни, неошлайфани... Каквито имало, такива пуснал. Поне количество да има, щом с качеството е зле.

Освен... Пресичайки малкото площадче-паркинг, завъртях очи. Спокойствие, тишина, есенен мъглив ден, заканващо се да се излее небе... Хич не предразполагащи за слънчеви бани условия. Но край басейна — все още неизточен за зимата, имаше някого. Беше се разположил отсреща и симулираше събиране на тен. Гол до кръста в хладината?

Аха, и друг — върху кулата. Нещо почукваше по перилата, но само с един чук да се катериш там... Даже сандъче с инструменти не беше взел. Каквото докопал от багажника. На служебната кола — със сигурност...

И перденцето на стаята на управителя мръдна леко. Но това със сигурност не беше „наш човек“. Чак толкова некадърни не може да са. Сигурно самият управител любопитства. Да ти настанят четирима от службите е интересно, ама след тях да са залепени още две двойки... При това отделно една от друга. И всеки ти казва да не любопитстваш...

Е, какъв по-голям стимул за любопитния...

Тримата ме видяха и тръгнаха насреща ми.

— Успяхте ли да се поизмиете? Преоблякохте ли се? — попитах ги вместо поздрав...

Загледаха ме учудени, но заедно поклатиха глави отрицателно. Здравчев се обади:

— Време нямахме. Кога по-напред — идваме и ти пристигаш.

— Това е хубаво — казах аз и се засмях. — Захилете се, де...
Какъв виц ви казах...

Разсмяха се като скърцащи в бурята стари дървета. Добре, че отдалеч звукът не се чуваше, а изгледът на няколко смеещи се мъже подсказваше едно: ведро настроение, вицове, закачки, нищо сериозно. За да увеличи кефа на наблюдателите, с ръце очертах женска фигура. При това с такива гърди, че неминуемо щеше да пада напред на всяка крачка. После вдигнах ръка с четири разперени пръста...

— Ей, ама ти се увличаш — каза Здравчев, наистина разсмял се.

— Нали заблуждава противника — блесна с белите си зъби Василев. — Можеше и един пръст да е. Даже свит...

Спазвайки субординацията, Милчев се сдържаше, ама сега и той се разхили...

— Така — казах. — Заблудихме ги. И тия младите, и ония на басейна. Не гледай! — изсъсках към Милчев. — Един на кулата, един отсреща. Явно младите са за отвличане на вниманието.

— Въпросът е — защо? — каза сериозно Здравчев, после пак се разсмя. С малко зор, но почти естествено.

— И аз се питам... Сега — бързичко. Милчев, отиваш в гаража. От тук, от там, заобиколно, но искам вътрешна информация за сержант Шишков. Каквото успееш... Здравчев, Василев — същата цел, но при вашите хора. Аз отивам в управлението, ще дремя там и пътем, така — на сън, ще поговоря с някои хора.

— После? — попита Здравчев и пак се разсмя.

— После сме на вечеря. Ще се видим при фонтана, а там ще си изберем заведение. Като за нас...

Потупахме се по раменете и се разделихме. Който — накъдето.

С което затруднихме наблюдателите. И те избраха логичното — тръгнаха и четиримата подире ми...

13.

Пък нямаше защо. Тъй като ги отведох до управлението. Където спрях пред входа, смесих се с групичката пушачи, излезли за поредна глътка животворящ чист цигарен дим, разказах един виц, изслушах още два, небрежно подметнах реплика за демонстриращите коремно благополучие полицаи, весело приех няколко случки с някои местни забележителности под пагон, внимателно заделих в секретния ъгъл на мозъка две истории за сержант Шишков, старателно отделих от понататъшните откъслечни разговори по двойки и тройки няколко вметвания за него...

Информация в малкия град има много. За всекиго. И това, което всички знаят, и това, което обектът се е опитвал да скрие, и това, което е просто невъзможно, обаче за разговарящите е реално, тъй като са убедени, че не се е случило само защото не се е случило, но би могло да бъде...

Полицай. От ония, които в един момент напълниха службите. Опитните професионалисти или се пенсионираха, или намериха по-добре платена работа, или напуснаха страната. Тогава нахлу млада вълна. Някои с желание, други с определена материална цел, трети нямаше къде другаде да наместят некадърността и амбициите си. От които е и Шишков. Вече със солиден стаж, с нищо не изпъкнал, подозиран за доста неща, но без да остави следа. Идеален за началниците си — изпълнителен, не прехвърлящ мярката — нито в старанието, нито в рушветите, нито в мързела. Умее да приема каквото трябва и да го дели, с когото се налага. Без да проявява алчност или селяндурски тарикатлък.

Поради което сега бил в специалната група на заместник-началника Симеонов...

Симеонов?

Трепнах. Добре чух — Симеонов. Небрежно подхвърляне на реплика, малко смях и... От началото на годината Симеонов оглавявал специална група за борба с престъпността. Битовата — за

организираната си има други служби. Проучвали, съставяли досиета, разработвали програми... И сред хората, натоварени с този — наистина — интелектуален труд, бил Шишков. Шишков, за когото някой спомена, че бил неограничено ограничен...

Но пък явно изпълнителен, щом му дали даже отделен кабинет в управлението. Близо до нашето складче, при това...

Интересно, интересно...

В това време двамата младежи пушеха усилено на отсрещния тротоар и старателно не гледаха към нас. Толкова старателно, че не можех да не ги забележа и да не попитам какви са тия странните там...

— Е нали ти споменахме за групата на Симеонов? Млади кадри, обучават се при него...

Така, така... А по-възрастните? Видях и тях — заобиколиха главния вход, минаха към паспортната служба, която, разбира се, беше почти отделена от управлението. Почти — тъй като със сигурност имаше вътрешни връзки. Няма да оставят служителите там при всеки нужен случай да заобикалят сградата, я...

Не попитах, но бях готов да се обзаложа, че и те са от този отдел. На Симеонов. Моят любезен колега от студентските години...

14.

— Хубаво, де — попита Василев. — Защо му трябва на Симеонов да те следи? Защо желаят да знаят къде ходим, с кого се срещаме? Нали могат да поискат рапорт за свършената работа, защо трябва да ни унизяват със следене?

А рапорт поискаха. Когато влязох в управлението, дежурният ми предаде молбата на Симеонов да му се обадя. Той пък отпрати набързо някакъв униформен и каза:

— Извинявай, но потънахме в работата и забравих за теб. Пък началството се сетило, та искат да им докладвам. Можеш ли написа рапорт — какво правихте, с кого беседвахте, какви резултати постигнахте...

— Няма проблем — казах спокойно. — Макар вие вече май да сте разкрили престъплението, и ние доста потичахме. Е, не мога да кажа, че много сме постигнали... Даже, честно — посъбрахме информация, но май все излишна. Милчев беше при свои роднини и научил някои битови подробности за тоя... Как беше?

— Нордкьопинг...

— Да, бе — докато се сетя... Василев и Здравчев пообиколиха медиите, но май и вие сте били там. Все за вас споменаваха. Аз пък търсех един бивш познат, арестувал съм го навремето в Пловдив, ама се оказа, че пак го прибрали. С две думи — да не ти губя времето, ще имаш след час доклада ми...

— Хайде, хайде — каза Симеонов и стана. — Я дай да ударим по едно. Доклада ще дадеш утре по обяд. Почивай си, нали ти казах — утре сигурно ще се разберат за вас, в другиден ще си заминете. Но нека има още малко документи в папките. Да покажем колко сме работили. Пък и вие да има какво да отчетете...

Мил и грижовен човек... Направо да се размажеш като масло на слънце... И честно да му напишеш всичко, което си правил — включително с кого си разговарял под секрет, на какви теми, какво си чул... Пък за Шишков и групата му — най-напред...

Ударихме длани и заминах. Даже го попитах кой ресторант ми препоръчва, че сме гладни, пък не познаваме града. Разбира се — „Дунавски вълни“. До сами управлението. Пое ангажимента да се обади на управителя и ни осигурят отделно сепаре. Предполагам — с добър изглед към залата, добро възприемане на музиката и добра акустика, та разговорите ни да са лесноразбираеми...

И се постаряхме. Какви вицове, какви намеци, какви смехове... Дано сме ги развличали. Поне час въртяхме тая програма. А и ние си отдъхвахме. Защото после ни чакаше много, много работа.

15.

Василев отиде до тоалетната и не се върна. Здравчев и Милчев излязоха на свеж въздух и изчезнаха. Аз спокойно се разплатих, сетне минах през официалния вход, намигнах на младежите отпред и... И седнах в появилата се внезапно кола. Странна кола — лъскава, хубава, банална като марка. Отличаваща се, обаче, с безгрижието и нехайството на водача — номерата ѝ бяха зацапани.

И, както спря внезапно пред мен, така и тръгна рязко, зави зад ъгъла, после зад следващия.

Просто изчезнах. На Симеонов нямаше какво да разправам — картите вече бяха открити, надали щеше да ме пита за тия маневри.

Фюри ме погледна, вземайки рязко следващия завой:

— И сега, шефе?

— Знаеш... А колата?

— О, тя е на един румънец. Чака я и веднага тръгва през Гюргево към едно малко градче към Букурещ. Там я разглобяват на части...

— Ясно, де. Аз само попитах ще изчезне ли. Подробностите не ме интересуват.

— То и да я запомнят, номерата са румънски, при това стари. Няма вече тая регистрация, шефе...

— Кажу ми сега за Шишков?

Фюри направи пореден завой, спря и излезе от колата. Някакъв висок слаб мъж зае мястото му и хлопна вратата след мен. Изгледахме отдалечаващите се стопове.

— Шефе, Нордито се прибрал оная вечер бая наквасен. И се разплакал пред баба си. Казал, че му писнало Шишкото да го заблуждава, че ще го прави циганин-полицай. Сега му искал да стресне една дамичка, ама на момчето не му се щяло. Малко е улав, казах ти, обаче усеща, че си играят с него. И на сутринта излязъл и не се върнал...

Замислих се.

— Губи му се един ден. Къде ли е бил?

— До обяд зная. При Мама Фата. Наша е, от махалата. Грамада. Едно време беше много хубава и търсена. И аз на нея съм се учил. После трупна килограми, ама пак момчета ходят при нея. Специалистка ти казвам...

— И?

— Мама Фата вика, че Нордито е откачил. Дал ѝ цяла стотачка и като я почнал...

— Какво?

— Не, не — не я оправял нормално. Мятал се на гърба ѝ, атакувал я отзад, опитвал се да я събори на пода...

— Тя му позволила?

— Стотачка, шефе... Пък и клиентът винаги има право. Особено при Мама Фата и момичетата ѝ...

— После?

— Накрая направо ревнол: „Не мога, ма...“ и си заминал. После — не знам. На другия ден оная журналистката е убита...

— Тоест, Нордито тренирал?

— Шефе, тоя е толкова зле, че може и да е тренирал, и наистина да е търсил о'лабване на жилата. Свидетели няма — знаеш, че и аз нищо не съм ти казал, пък мама Фата направо е онемяла...

Разбирах го. И, макар да ми просветваха някои неща, все още бях в пълен мрак...

16.

Бараката в градинката беше тъмна и пуста. Отпред имаше струпани столове, обхванати със синджир към три масички. До тях на земята бяха метнати няколко стари разтегаеми стола. Толкова стари, че надали някой щеше да се заеме с кражбата им. Ние, обаче, ги взехме и сложихме под навеса. Така хем бяхме закрити от дребния дъждец, който внезапно заромоли, хем не се забелязвахме в тъмнината. А самите ние виждахме наоколо всичко — двата улични лампона осветяваха и стария пясък, и могилката до него, и разклоняващата се алея.

Пръв се появи Здравчев, после Василев и Милчев.

— Ей, здрави момчета — въздъхна Здравчев. — Пердашат като на спортно ходене. Ама в мисленето не ги бива. Зарязах ги до централния фонтан. Не знаят ли, че винаги има втори вход? Даже да е градска тоалетна...

— Аз отведох моя чак до пристанището. И го оставих да дебне до управлението — похвали се Василев. Милчев нищо не каза. Неговата беше най-лесна. Братовчед му устроил лек уличен скандал, завъртели преследвача и с това приключило преследването.

Разказах им за наученото от Фюри. И предложих план — дързък и нахален. Здравчев се ухили, Василев остана замислен, Милчев премълча.

Извадих от джоба пакет.

— Полунощ минава. Да има някой гладен?

Три ръце се протегнаха. Затова и бях взел осем сандвича. Вечеря — вечеря, ама голямото бягане на зайците през ловното поле изискваше сили. За няколко минути се чуваше само приглушено дъвчене, че и малко мляскане.

После казах:

— Отиваме в мотела, спим и — утре в управлението. Там ще видим, който каквото... Василев, онова нещо готово ли е?

Все още с пълна уста, той кимна. Уверено. Което значеше много...

А на сутринта станахме късно. Евтиният часовник на стената показваше девет, когато се протегнах. Измихме се, почуках на стената и след малко четиримата тръгнахме към центъра. Пеша. За никъде не бързахме. Та двете коли, случайно паркирали до входа, направо запушиха уличката с бавния си ход. И така — до градинката. Където спокойно и с апетит хапнахме, изпихме по едно силно кафе и се насочихме към управлението.

Дежурният ми даде ключа от кабинета. Първото нещо, което направих там, беше да извадя чист лист и да оформя рапорт. Стандартен, но необходим. След което изпратих Милчев да предаде на дежурния, че рапортът е готов.

И двадесетина минути по-късно на вратата се почука.

Влезе Симеонов. Тримата колеги скочиха, аз симулирах желание за надигане, той бързешком махна с ръка. Спазихме ритуала.

— Идете пийте кафенце — казах им. — Аз ще дойда... Скоро? — и погледнах въпросително Симеонов.

Не си даде труда да отговори, а само кимна. Тримата излязоха.

— Е, казвай сега — придърпа той един стол и седна насреща ми.

Подпрях ръка на бюрото, с другата взех двата листа хартия. Симеонов бързешком ги пое и, без да ги погледне, рече:

— Остави официалностите. Кажки какво открихте...

Замислих се, после зараказвах.

— Екипът ми се срещна с доста хора. Всички имаме познати, те имат свои познати, около тях други... Така че кръгът се разширяваше с всяка среща. Написал съм кой какво е видял, чул. Повечето неща ги имате и при вас. Ходили са хора къде ли не, разговаряли са, провеждали са дознанието... Така че надали с нещо ще те изненадам...

— И все пак?

— Познато ли ти е името Шишков?

Трепна. За миг, почти незабележимо, но трепна. Което не е никакво доказателство, разбира се. Но пък е определен знак.

— Май съм чувал... А, да — тук служи. Какво за него?

— Обещавал на цигането да го прави полицай. Спец полицай. Циганин, който да командва полицията в махалата...

— И онова повярвало? На един сержант?

— Колега, Нордито е май малко...

— Улав, кажи си го...

— Именно! И толкова е очукан от живота, че вярва на всяко добро нещо, което му се стори, че е за него. Лъган, лъган и още много има да го лъжат...

Симеонов се облегна назад, извади цигара, погледна ме и запали.

— Това е детайл само. Страничен елемент, така да се каже. Не е добре за характеристиката на Шишков, но какво общо има с убийството?

И аз се облегнах назад, оставяйки лявата ръка на бюрото.

— Именно... Дотук — нищо съществено. Освен, дето Норди се похвалил, че вече получил първата си задача. Трябвало да сплаши някаква жена...

Симеонов дръпна силно, изстреля струята дим и замислено кимна:

— Е, тук вече сте сгрешили. Не е трябвало да допускате да ви разказват подобни неща. Кой го твърди това?

— Чакай, дай да видим натам как е. Защо така бързаш да разбереш кой го знае?

Симеонов се засмя.

— Абе, какво сме седнали да се надиграваме. Това не е покер. Колеги сме... Да, усещам, че сте попаднали на нещо, но...

— Но?

— Мисля, че разбираш...

— Не съм сигурен...

— Шишков се е издънил. Май го надценихме. Смятахме, че е умел манипулатор, мислехме, че знае да плува добре, някои дори вярваха, че е примерен полицаи...

Сепнах се. Значи Шишков...

— Ти не разбра ли? — изненада се Симеонов. — О, да — преди малко слагаха некролога на входа. Тая заран отишъл да поплува в Дунава и... Схващане ли, какво... Докторите ще кажат. Но се удавил. А беше добър полицаи...

— Помогнаха му?

— Е, има си хора за всичко... — небрежно махна с угасващата цигара Симеонов. После внимателно я притисна към лист хартия, провери угасена ли е и метна смачкания боклук в кошчето.

— Тоест, следата е прекъсната. Диря няма...

Той се засмя.

— Именно... Не трябваше така да ровите. Нима не усетихте, че не става дума за някакво сбъркание, нападнало от избили хормони непозната минувачка?

Май пак щях да съм прав. А мразя да съм прав. Защото винаги търся надълбоко и никога не мога да спра нейде отгоре. Да представя нещата в по-приличен вид. Да не си натрисам последствия — лоши или поне сложни...

17.

Обаче, така и така бяхме почнали...

— Добре де, защо ви трябваше да убива тая журналистка?

Симеонов внимателно ме изгледа.

— Защо не? Ще ти кажа. И без това никой няма да ти повярва. А и не си от вчера в системата, знаеш доста неща. Пък и, надявам се, не си глупак с някакви остатъчни идеали...

— Остарях... — измърморих някак си полувиновно.

— Разбирам... — извади друга цигара и пак запали. Бая пушеше. Дали вече му се е отразило?

— Тая не беше някаква звезда. Ни местна, нито — мани, мани — поне от регионален мащаб. Държи микрофон, задава предварително написани въпроси. Направиха ѝ предаване — един, дето му беше любовница, плащаше реклама, та тя да си начеше и крастата с микрофон и камера. Посрещаше някакви гости от столицата. Там, при нас са трето и петостепенни, тук, в провинцията, са звезди. Задаваше добре отрегулирани питання, говореха си общо взето глупости. Е, няколко пъти идваха по-известни и скандални хора, ама... Абе, не може една недоучила студентка по не знам какво си... Май пиар или реклама, да стане отведнъж разследваща журналистка! Питаше и скандалджиите за глупости — какво тренират, как се хранят... Просто жълто предаване...

— Тогава? Защо?

— Нали ти казах — беше удобна за сплашване. Не чак шумна, не чак известна... Знаехме за кросовете ѝ. И решихме да бъде нападната, изнасилена, та после...

— Сплашване на местните журналисти?

— Щеше да е... Те, разбира се, точно това ще усетят. Нищо, че следствието щеше да е само за нападение от някакъв психопат. Нордито беше удобен — леко шантав, пък и обича да се прави на силов атлет... Колко му е да влезе в Дунава после и да не излезе...

— Какво се обърка?

— Нордито. Не залагай на кретени! Никога не знаеш какво ще им щукне... Нападнал я, изнасилвил я... Но тя го одрала, чивията му избила и я удушил. После твърде бързо изчезна. Трудно го открихме, но беше късно. Докарват ни го жив...

— Ще го загризе съвестта?

Симеонов се засмя.

— Абе, наш човек си... Сещаш се... Съвестта е рисков фактор. Вземе, та задъвче някой провинил се, пък той не издържи и се обеси...

— Но защо тогава тук дойдоха главният прокурор, министърът, някакви спецове...

— Е, виж — за тях не отговарям. Нямам понятие дали са наясно с операцията. Но и те са живи хора — реклама им трябва, шум, светлината на прожекторите... Едно бързо разкрито убийство е винаги плюс...

Наведох глава, изчаках малко да се отпуснат мускулите на лицето и казах:

— А ние си тръгваме...

— Да, изобщо не трябваше да ви пращат. Но нали знаеш — сложна система е, все някъде се получава сплитане...

— И сега?

— Какво сега? Заминавате, а докладът е предаден, заповедта е изпълнена — всичко е наред...

— Разбирам...

— Естествено! Ти си един от нас, вие сте служители на държавата. А държавата има нужда от известно стягане на журналистите. Тук. И другаде...

— И другаде?

— Е, хайде сега... Сам виждаш — всичко е наред. Остави теориите за „четвърта власт“, за свобода на словото, за... Абе, за глупости... Каза го наскоро един собственик на вестник: „Вестникът изразява моето мнение. Работещите в него са мои служители, длъжни са да правят това, което на мен ми е потребно.“ И не става дума за някаква свобода, за право за разпространяване на информация, за глупостите на теорията. Медиите са бизнес. А бизнесът има една цел — печалба. Не съобщаване на новини, не разширяване на познанията, не възпитание. Печалба! Така че — журналистите са обикновени работници, само че с перо, както му викат. И ще изпълняват

нарежданията на чорбаджията — ако искат да ядат. А не може да не искат. И те, и децата им...

— Както и ние... — казах замислено.

— Именно! Но ние сме друго нещо. Ние знаем какво трябва и постъпваме както е необходимо. Охраняваме властта. Не системата, не правителството, не някакви вятърничави работи като права, закони и тем подобни. Властта! А кой е казал, че властта е в някой, дето смята, че е начело на държавата? Или на министерството. Или на прокуратурата. Те са същите изпълнители като нас. Само дето имат по-голям достъп до богатата. Или поне така смятат...

— Сега? Аз...

— Ти заминаваш спокойно. След няколко месеца ще те извикаме в столицата. Малко командировка, да те видят, да те пробват...

— После?

— После... Има винаги място за човек, който знае какво и как да направи...

18.

— Не те ли е страх да говориш така открито?

Той се усмихна. После пак запали цигара. Не, че ме е грижа, ама трета за половин час...

— От какво? Тук всичко се записва, вярно. Само че — от кого?

— От теб?

Кимна.

— И не те е страх?

— В момента точно тази стая не се следи. Нито аудио, нито визуално. Изключих апаратурата, преди да вляза. Има си чалъми, ще ги научиш. Ако ти поверят този отдел...

— А може и...?

— По-скоро смятам, че ще те включат в някои дела за прикриване. Или разкриване...

— Разкриване?

— Спокойно! Ние работим не само за властимащите. Ние пазим стабилността. И не допускаме излишна конкуренция. Да си чувал напоследък за банди, за мафиотски структури? Има някакви дребни бандитчета, търпим ги, но се налага и санитарно прочистване да правим. Говорим за контрабанда, нали? А заловен контрабандист някой да е виждал? Всичко е на екран, всичко е на ниво пи ар. Обаче, налага се този ред да се поддържа. Знам, че не си падаш по тънките дела, по интригите. И зная, че силата ти е именно на терен. Е, там са ни нужни хора. Като теб — свестни, изпълнителни, привлекателни за публиката...

— А ако не се съглася?

Чак лицето му се опъна.

— Че защо?

Разсмях се.

— Шегувам се. Кой бяга от баницата...

— Ей, щеше да ме гътнеш... Имай предвид — шеги с мен вървят, но с големите шефове...

— Строги ли са?

— Тъпи! Много, много тъпи. Но целеустремени и амбициозни. Аз зная, ти също знаеш тавана си. Те не го знаят и в момента са една глава над него. Не осъзнават, че вече не виждат пода, не виждат долния праг и ще се спънат. А падането от високо е много болезнено...

— Тоест, да внимавам...

— Ти и сега внимаваш. Проследих разигравките ви снощи и оня ден. Умеете да изчезвате и се появявате. Зная — не са таланти твоите хора, ти си ги обучавал. Имаш умения, имаш знания, нямаш излишен морал...

Кимнах почти съгласен.

— А идеята за стряскането на журналистите твоя ли беше?

Чак се разсмя.

— Е, не ме обиждай, де. Идеята си е кретенска. Да планираш престъпление, за да създадеш обстановка... Но идваше толкова отгоре, че никой не посмя да я отхвърли. Пък и не можехме. Нас бяха избрали. Не ме питай защо. Тая мома ли беше подразнила някого, мястото ли им се струва хем отдалечено, хем привличащо вниманието... Не зная! Пък и всичко това... Не ми хареса.

— Но не отхвърли...

— А защо? Каквото има да става — става. Нито аз, нито някой друг може да го промени. Територията отдавна се почиства от умни, знаещи, амбициозни българи. Е, има още някои — и не малко, но времето тече. И си взема своето. Възрастните намаляват, младите ги оглупяват. Целенасочено. Първите — с цени На храна, на лекарства. Вторите с образованието и възпитанието. Забава, забава, забрава, че си човек. И в резултат — някакви винчета... Така че... Сам разбираш — или трябва да си до баницата, или ще си на полето. Дето се лее потта за тая баница...

— Ясно ми е... И съм избрал...

— Добре — стана от стола Симеонов. — Аз отивам. Ти привикай твоите, стягайте багажа, утре заминавате...

Надигнах се и аз. Той взе доклада, кимна ми пак ведро и покровителствено едновременно, излезе.

Ръката ми беше изтръпнала. Но нямаше как да я разтривам. Не бях сигурен дали видеонаблюдението не е включено.

А малкото микрофонче не беше за показване...

19.

Милчев, Здравчев и Василев пиеха кафе в малката градинка. Седнах и аз. Побъбрихме си — нали трябваше да заминем, у дома ни чакаха. И близките, и следващите проблеми.

Но нито дума за убийството.

Градинка, градинка, но... Параноя май. Не знаех дали Симеонов не е вече монтирал апаратура. Колко му е да сложат фалшив чеп на ниския клон на дървото. Или да скрият микрофон под масата. А наведеш ли се да провериш — край. Затвърждаваш всякакви убеждения в недобронамереност, както смятат той и босовете му.

Не се лъжех, че съм променил особено мнението им. Някои от тях може и да вярваха в низостта на човека, но самият бивш колега знаеше, че има честни хора. И се боеше от тях. А аз му бях неприятен още от Университета.

Предложението беше явна мъгла. Отвличане на вниманието. Докато...

Какво?

Милчев отиде за колата. Ние спокойно разменяхме лафове — вицове, разни смешни случки. Видяхме го как паркира от другата страна на улицата. Е, можеше да тръгваме.

Но той ми помахаше припряно. Само на мен?

Отидох.

— Шефе, проблем...

А проблемите си бяха част от багажа ни.

— Какво става?

— В гаража огледах колата. Така — отгоре-отгоре. Дясното колело отпред...

— Спукана гума?

— Отвити гайки. Почти до края, но се крепят. Ще изкарат едно двайсетина километра най-много.

— Ти нещо направи ли?

Милчев смутено наведе глава:

— Не... Помислих си, че трябва първо да питам. Имаше няколко колеги там, но не посмях да стегна колелото пред тях... Не знам защо...

И той ставаше параноик...

Небрежно погледнах към колелото. С просто око се виждаше намесата.

Обърнах се към другите.

— Ей, ние с Милчев ще отидем с колата до едно място, а вие се прибирайте пеша...

Милчев ме изгледа недоумяващо. А аз седнах на дясната предна седалка. Точно над колелото.

Нищо не стана до мотела. Паркирахме пред къщичките. С дясната страна към вратата. Влязохме, взехме багажа. Докато дойдат Здравчев и Василев, Милчев припъзля на колене до колата, затегна гайките.

Но само те ли бяха?

Предположих — само те. Не атентат, а предупреждение. Намек, демек. Ние всичко можем, днес ти показваме. Но ако...

Не бяха много повярвали на играта ми. Но пък нямаха сметка да убиват наведнъж четирима полицаи. Прекалено гръмко. И то след убийството на журналистката.

Затова заложих на риска. На другия ден в колата също не говорихме по темата. Виждах, че колегите ги напъваше, но строго сложих пръст на устните. И те усетиха...

Някъде по средата на пътя спряхме. За почивка. Извадихме дори старото одеяло от багажника, разстлахме го на близката полянка. И четиримата голи до кръста, по гащета. За да няма къде да се сложи микрофон. Чак толкова миниатюрни, че да не ги видим — надали имаха онези...

Разказах им някои неща. Някои. Не за шефовете, не за организацията, не за определени личности. Просто им казах, че всичко е много мътно. И предупреждението с колелото е повече от ясно. Май свършваше работата ни в органите. Излишни бяхме.

Василев пръв усети:

— Отдавна ме вика братовчедът в охраната на една банка. Голяма банка. Заплата — поне двойна...

— И аз имам някои идеи — каза скромно Здравчев. — Като си говорихме с моята позната... Абе, скоро ще се местя. Ще видим накъде...

Милчев беше най-лесен. Полицай, опитен шофьор... Откога му предлагаха работа при един от наследниците на Перлов. Да, ясно му беше къде отива, но... Семейството... Пък и нямаше да го използват за мръсна работа. За нея си има предостатъчно подходящи. А виж — добър шофьор, че и охрана...

Моят план беше най-лесен като виждане. Напусках страната. Ще видя къде. Но — веднага. Прекалено много знаех и усещах...

20.

Стар приятел веднъж каза, че бандити и власт са оплетени като свински черва. Понякога едни и същи хора заемат позиции и в двете групировки. Ако, разбира се, си чак толкова наблюдателен, та видиш къде е границата им.

Затова не се учудих, когато ме поканиха на среща. С двама от наследниците на Перлов. Вече не млади, солидни, известни като видни бизнесмени. Чийто бизнес вече стъпваше и на други континенти.

Поприказвахме си за времето, за ситуацията в държавата, после отляхме по глътка за Перлов. Абе, не зная как да го определя. Нещо като капо ди тути капи беше, но имаше и остатъчен морал. Когато не беше в негова вреда...

И ми предложиха директно — спасявай се...

Аз не се колебах. Получих документите във Виена. Там изчезнах. От Виена излетя унгарецът Кевеши. Кацна в Амстердам, с кола мина тунела под Ла Манша, а от Лондон самолетът отнесе поляка Бернолд. На острова се превърнах в сърбина Михалкович.

И станах надзорник на метеостанцията...

Какво повече ми трябва?

Имам спокойствие. Имам красива природа. Няма хора. И имам много, много време...

Чета, разхождам се, просто живея за себе си...

Ще речеш, че съм в Рая. Защото за другите съм мъртъв...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.